

Izhaja, izvenredni ponedeljek, vsak dan redništvo: ulica av. 7.
Ašiškega št. 20. I. nadstropje. Politično redništvo: ulica av. 7.
pisma se ne sprejemajo, vrnjena v uradni
Prof. F. Perio. — Laistnik: ulica av. 7.
znana za mesec L. 7. — 3. letnik: ulica av. 7.
Za inozemstvo mesečno 5. letnik: ulica av. 7.

Pomembnost političnega preobrata v Jugoslaviji

Nova jugoslovenska vlada je sestavljena. S tem se odpira novo poglavje v mladi zgodovini kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev na podlagi sporazuma med strankama, ki sta glavni predstavnici hrvatskega in srbskega dela jugoslovenskega naroda in kot taki poklicani in pooblašeni za sklep sporazuma. Tega gotovo odločilnega momenta ne morejo spreminjati, ali odpraviti vsa sklicevanja na prošlost Radičevega tabora, ki da kaže na njegovo neiskrenost, zahrbitost, nezanesljivost in nepreračunljivost. Kakor bi bilo z ozirom na nedavno preteklost morda dovoljeno misliti, da je »spreobrnitev« radičevcev neiskrena, vendar ne za prevaro.

Presojanja tega velikega dogodka — kar priznavajo na vseh straneh — absolutno ne smemo uravnavati na podlagi ugibanj, ali so radičevci iskreni ali ne, marveč na podlagi realnega dejstva, da se je hrvatska seljska stranka, kot faktična predstavništva Hrvatov, približala srbskim radikalom, kot glavnim predstavnikom Srbov, iskala z njimi sporazum in ga tudi sklenila. To je dejstvo, a vse drugo, naprejen proti njim, so za sedaj le ugibanja. In Pašić, kot znan realen politik, brez sentimentalnosti, je računal z realnim dejstvom in se dogovoril z radičevci.

Gotovo ga ni človeka v Jugoslaviji, ako je res v skrbi za bodočnost države, ki bi se ne zavedal, da je bil srbsko-hrvatski spor glavna ovira na poti do teli potrebne pomirjenja ter da se je ta spor moral likvidirati čim prej, da se odpre pot do konsolidacije države. Zato je bil sporazum najvišja in najnujnejša državna potreba. A znani pregovor pravi: »Salus rei publicae suprema lex« — javna blaginja je najvišji zakon! Potrebam državne skupnosti se morajo podreiti vsi drugi ozirki. Če je torej Pašić ubral pot sporazuma s hrvatsko seljsko stranko, — ker le po tej poti je bila možna likvidacija srbsko-hrvatskega spora, ta neutilitarno velika državna potreba — se je ravnal le po zapovedi tu gori navedenega pravila. S tem je postopal kot vesten državnik, ki sta mu poverjeni vodstvo in usoda države in ki se zaveda svoje neizmerne odgovornosti.

Ze ob nastopu Davidovičeve vlade koncem julija 1924. smo mi naglašali dejstvo znano za vsakega poznavalca razmerja med političnimi silami v Jugoslaviji, da »za sedaj in vsaj za bližnjo bodočnost ni možna v Jugoslaviji nobena vladavina brez sodelovanja radikalne stranke«. Poznejši dogodki so dokazali, kako veljavna je ta naša trditev. Če je torej hrvatska seljska stranka iskala in sklenila sporazum s to stranko, je to znak, da je začela sledniti tudi ona računati s podanimi dejstvi, z resničnostmi.

Slednjič — pravimo. Ze Vojnović, ta temeljiti poznavalec hrvatske duševnosti, je opetovano pojasnjeval, da se Hrvatje vse preveč vdajajo romantizmu ter da so vse preveč zaverovani v svojo zgodovinsko državno prošlost. To isto je nedavno trdil tudi Hermann Wendel v »Prager Presse«, češ, da jim prah starih pergamentov zastira oči za potrebe novega časa. Na drugi strani pa je priznal tudi, da sta hrvatska država in ohranjena državna misel velikega pomena za ohranitev Jugoslovenov, da je bilo to otok, s katerega obali je padal svet nade v noč podjarmljenih soplemenjakov. Slično je izjavjal že dni za grebški »Obzor«, ko je pisal:

»Mnogi Hrvatje gledajo na sodobno politično borbo skozi naočnike nekega romantičnega, sentimentalnega idealizma, ki promatra politično borbo sub specie aeternitatis, brez razumevanja za dnevne manjše, manj poetične, praktične potrebe in interese naroda... Jalovost borbe za politične teorije je že zadostno dokazana in ves narod je že dovolj občutil njene posledice. Tudi če bi imeli federalistično urejeno državo, ne vemo, ali bi bila konsolidacija države in zadovoljstvo naroda večja.«

Tako piše sedaj hrvatski list, ki je bil v vedni opoziciji proti Pašičevemu režimu in proti Beogradu in ki je bil v Radičevi borbi proti srbstvu in načelu edinstvenosti države na strani hrvatskega odpora. Ta pedanja pisava hrvatskih listov in pa sklenjeni sporazum sta znaka, da so se Hrvatje začeli otresati neplodnega romantizma ter da se v njih oživlja smisel za sodobno politično borbo in pa za potrebe vsakdanjega praktičnega življenja naroda. Tudi to je velika aktivna postavka v računih države, ker opravičuje nado, da bo delo nove dobe, ki se odpira — če bodo zvesti sporazumu na obeh straneh — donesalo dobre sadove tako za državo kakor tudi za vse njene dele, da se bodo važni problemi za državo in pokrajine reševali trezno, stvarno in s praktičnim smislom. S teh vidikov presojamo mi pomembnost političnega preobrata v Jugoslaviji.

Padanje brezposelnosti v Angliji
LONDON, 18. Iz statističnih podatkov, ki jih je objavilo notranje ministrstvo, je razvidno, da je bilo v Angliji 6. julija 1.300.000 brezposelnih, t. j. za 3953 manj kakor v tednu pred 6. julija, ampak za 275.749 več kakor istega dne leta 1924.

Zaprisega vlade RR

Radić in tovariši izpušteni — Kralj odpotoval na Bled — Pašić odpotuje danes v Karlova Vre

BEograd, 18. (Izv.) Danes ob 9.30 so se zbrali na dvoru novi ministri, da prispejo. Manjkala sta Pašić in Sršić, ki se mudi v Sarajevu. Radičevci so prišli zadnji na dvor. Pravoslavne ministre je zaprisegel dvorni prota; radičevce pa, ki so katoličani, beograjski župnik Wagner. Kralj se je le malo časa razgovarjal z ministri, tudi običajne zakuske ni bilo. Del časa je ostal na dvoru zunanji minister dr. Ninčić, ki je poročal kralju o zunanjem položaju. Ostali ministri so odšli v ministrsko predsedstvo, kjer so se predstavili drug drugemu. Nato so se podali k Pašiću in mu želeli srečno pot. Pašić namreč odide jutri v Karlova Vre na letovišče.

Nova vlada je sestavljena takole:

1. Nikola Pašić, ministrsko predsedstvo,
2. Marko Gjurčić, pravosodje,
3. Boža Maksimović, notranje,
4. dr. Momčilo Ninčić, zunanje,
5. dr. Milan Stojadinović, finance,
6. Velja Vukičević, prosveto,
7. Dušan Trifunović, vere,
8. Nikola Uzunović, javna dela,
9. Krsta Miletić, poljedelstvo in vode,
10. dr. Milan Sršić, izenačenje zakonov,
11. Milan Simonić, socialno politiko,
12. Slavko Miletić, narodno zdravje,
13. dr. Anta Radojević, promet,
14. gen. Trifunović, vojna,
15. Pavle Radić, agrarno reformo,
16. dr. Ivan Supertna, pošte in brzojav,
17. dr. Nikić, za šume in rudnike in
18. dr. Kraljač, trgovino in industrijo.

Pri odhodu z dvora so ministrom čestitali novinarji. Opoldne so ministri že prevzeli svoje resorte. Od 17-19. se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri je bil določen dnevni red za narodno skupščino. Najprej pride na dnevni red razprava o dvanajstih, nato bo sledila vladna deklaracija. Sele ko bodo izglasovane dvanajstine, se bo otvorila razprava o vladni deklaraciji.

Pašić je prisegel na domu. Kralj je zvečer odpotoval na Bled.

ZAGREB, 18. (Izv.) Iz Beograda je prišla vest, da je pravosodni minister Marko Gjurčić takoj po pripravi vlade predložil kralju v podpis ukaz, da se izpušči iz zaporov Stjepan Radić in njegovi tovariši in aboliira proti njim proces. Kralj je ukaz podpisal. Minister je takoj telefonsko dal nalog v Zagreb, naj se izpušijo iz zaporov člani vodstva HSS dr. Predavec, Krnjević in oba Košutića. Načelnik zagrebske policije Bedeković je prejel naredbo ob 11. uri ter jo tudi takoj izvedel. Imenovani člani vodstva HSS so bili takoj izpušeni iz internacije ter so se podali k Radiću v zapor, da ga obiščejo.

Ob 13. uri je prejel g. Bedeković naredbo, naj izpušči tudi Radića; Bedeković je takoj izvršil ukaz. Radića sta spremljala v Pričevo palačo njegov prijatelj dr. Pernar in njegov zagovornik Kovačević. Za Radićem je šla po mestu mala gruča radovednežev.

Opoldne je odposlal Radić 3 pozdravne brzojavke in sicer kralju, Zivkoviću in Pašiću. Zvečer je zagrebska omladina priredila ovacije Radiću. Omladina je namerala prirediti tudi obhod po mestu, a je to opustila, ker niso organizatorji dovolili, da bi vzklikala poleg »Živel Radić« tudi »Živela republika«.

Danes je bila ukinjena obznanja nad Radičevno stranko in lokalni stranke so bili razpečatani.

Radić o svoji evoluciji

Od republikanca do monarhista - Od avtonomista do centralista - S Korošcem je težko delati, Davidović je pošten človek, Pašić je pošten, pameten in politik

BEograd, 18. »Politika« prinaša na svoji prvi strani veliko sliko Stjepana Radića, zraven pa objavlja izjavo, ki jo je

Italijansko-jugoslovenski dogovor

Manjka pooblastilo iz Beograda
RIM, 18. Frenške konvencije se bodo podpisale, kakor hitro prispe iz Beograda potrebno pooblastilo. Izključeno je, da bi se mogel izvršiti podpis danes, kakor so pisali nekateri listi. (Stefani.)

Conte Volpi — di Misurata

RIM, 18. Kralj je podpisal ukaz, s katerim se dovoljuje finančnemu ministru conte Giuseppe Volpi častni naslov »di Misurata« v znak priznanja za njegovo delovanje v Tripolitaciji.

Opasen položaj v Maroku

Francoske žgube znašajo nad 4000 mož
Stalno dohajanje ojačenj

PARIZ, 18. Kot uvod k članku svojega posebnega poročevalca v Maroku je včerajšnji »Petit Journal« napisal sledeče pripombe:

Naši čitatelji bodo gotovo presenečeni radi današnjega našega članka o položaju v Maroku. Ne tajimo, bili smo neodločni, ker nismo hoteli še pomnožiti žalosti tistim, ki imajo svoje na bojišču. Ampak velik narod ima pravico zvedeti vso resnico.

baje Stjepan Radić dal v zaporu nekemu svojemu prijatelju, da jo izroči v Beogradu merodajnim činiteljem. V tej izjavi pripoveduje Radić, kako je postal iskren monarhist, ter pravi, da se to ni zgodilo radi tega, da bi prišel iz zapore, temveč iz prepričanja! Poleg tega smatra, da je jugoslov. kralj zelo kulturn in evropski vladar, vzgojen v evropskem pojmovanju svojega položaja in dolžnosti. Tako da bi mogel kraljevati tudi v Angliji. Naglašja, da mora priti do sporazuma med Srbi in Hrvatmi, ker je tak psihološki moment sporazuma. Radić je bil celo pripravljen sprejeti homogeno radikalno vladno, le Pribičevića in njegove družbe ne more prenesti. Radičeva izjava je polna mrtnje proti samostojnim demokratom. Pravi, da sedaj ne zahteva več revizije ustave, ker se bo v praksi pokazalo, kaj je treba revidirati. Ako so Srbi boljše vojskovodje in diplomati, potem znajo Hrvati boljše graditi ceste in uređiti šole. Srbi so borci, a Hrvati so tvorci. In zato Hrvati ne zahtevajo sedaj revizije ustave, temveč sprejemanje stališča g. Pašića, naj se ustava preizkusi bodisi eno, dve, tri ali več let. Radičevci ne žele več državnopravne avtonomije, pač pa samouprave. Sporazum pomenja, da dobe Srbi in Hrvati svojo državo, v kateri se bodo Srbi počutili, kakor se počutijo Hrvati in Slovenci. Pravzaprav ni važna državnopravna avtonomija, temveč je važna samouprava, ki se ima izvesti po potrebah seljaka, kakor se bo to pokazalo v praktičnem življenju. Zajedničarji so večni statisti, in kamor jih človek vrže, tamkaj tudi ostanejo. Tako so postali republikanci, a jim je takoj rekel, da bodo morali preiti k monarhistom, in zaradi tega se sedaj sramujejo in hočejo ostati republikanci. Z dr. Korošcem je težko delati, ker niteraz ne razume in hoče vse spraviti pod svojo kuto. Njegovo stranko bomo polagoma pohrustali, pravi St. Radić. Davidović je pošten človek, kar mnogo velja, Ljuba Jovanović je pošten človek, kar velja še več, a Pašić je pošten, pameten in politik, kar največ velja. In zato gredo radičevci najraje z radikali skupaj.

Nadalje pravi St. Radić, da je izjavo od 27. marca in resolucijo HSS od dne 26. marca diktiral sam preko dr. Nikića. Veruje, da ga radikali ne bodo prevartili, ker to ni v njihovem interesu. Povdarja, da je izjavil radikalom, da bo v slučaju, ako preidejo samostojni demokrati k radikalom, stopil v opozicijski blok in energično nastopil proti njim, in da tedaj ne bodo likvidirali samostojni demokrati, nego bo likvidirala radikalna stranka. Besno napada Sv. Pribičevića in dr. Zervaja, o katerih trdi, da sta razprla hrvatski in srbski narod. Nekoliko dalje trdi, da bo morebiti šeasoma postal tudi centralist. Nadalje pojasnjuje, zakaj je upropastil Davidovičev vladno in pravi, da ni imel zaupanja vanjo, ker je vedel, da se ne bo mogla držati. Pravi, da mu je vse prejšnje bilo samo volilno geslo, sedaj misli resno. Potem trdi, da ni govoril gdo o kralju. Nadalje pojasnjuje, zakaj je bil republikanec in pravi, da je s tem hotel preprečiti habsburgovščino in komunizem. Drugi vzrok, ki ni poznan in ki ga sedaj odkrito navaja, pa je bila nevarnost klerikalizma. Dr. Korošec ima glavo v Rimu. Radić je se razmišljal o tem, kako bi se ustvarila hrvatska cerkev, neodvisna od Rima, narodna cerkev, ki bi se tekom časa spojila s srbsko pravoslavno cerkvijo. Mogoče se bo s časom dala vporabiti v ta namen starokatoliška hrvatska cerkev. Ob koncu svoje izjave pravi, da je sporazum z radikali dosežen brez pogojev in da čvrsto veruje, da se bo s skupnim pomirjenjem in skupnimi silami država izgradila tako, kakor to zasluži ona, kralj in srbsko-hrvatski narod.

V nato sledečem članku je rečeno med drugim: »Ni smeti prikrivati, da je položaj v Maroku izredno težaven; pomenilo bi pripravljati nepotrebno razočaranje za javno mnenje, ako se ne bi hoteli odločiti, da povemo vso resnico in ako bi opustili zahtevo po novih žrtvah v ljudeh, v materijalu in v denarju, katere so postale nujna potreba.«

»Naše žgube na bojišču niso neznatne. Do 30. junija so Rifanci postavili izven boja 4.448 Francozov, od teh 2775 ranjenih; mrtvih je bilo do omenjenega dne 707, pogrešanih, ki se morejo smatrati za mrtve, 666, ujetih je bilo 300. Naša vojska v Maroku postaja od dne do dne pomanjkljivejša, naši bataljoni štejejo komaj po 300 mož, vsled česar morajo naše čete ostajati nepretrgoma v bojni črti in ne pridejo tako do nobenega počitka. K temu še itak težen položaj se je pridružila v zadnjih dneh še neznan vročina.«

»Doznavamo razen tega, da so Rifanci ustanovili pri Chechahennu veliko postajo za aeroplane. V istem času je prišel tudi glas, da je odplul iz Hamburga neznano kam z deli aeroplanov naložen nemški parnik. Iz verodostojnih virov smo zvedeli, da ima Abd-el-Krim v svoji vojski več nemških letalcev, med temi enega, ki je zelo zaslovel v času svetovne vojne. Na strani Rifancev se bojuje tudi bivši član nemškega glavnega stana von Dietrich.«

MARSEILLE, 18. General Naulin, ki se nahaja na potu v Maroko, da prevzame tam vrhovno poveljstvo nad francoskimi četami, je prispel semkaj davi ob 5.30. Zastopnikom tiska je izjavil, da se Francija nahaja v resnem položaju in da se je treba zavedati predstojećih težav.

PARIZ, 18. Posebni poročevalec »Matina« poroča iz Feza, da je položaj francoskih čet na maroškem bojišču izredno opasen in da se bridko občuti pomanjkanje vojakov. Onih 10 bataljonov, katerih izkrcanje se pričakuje v Casablanci — pravi poročevalec —, bo mogoče komaj izpolniti vrzeli v bojni črti Francozov ter nadomestiti nekatere čete, ki se niso ganile iz prve linije že od meseca aprila sem. Za razbitje sile Rifancev potrebujemo vsaj 40 novih bataljonov.

Francoski reakcionarec obsojen na dve leti ječe

PARIZ, 18. Charles Mauras, politični ravnatelj lista »Action Française«, je bil včeraj od tukajšnjega sodišča obsojen na 2 leti ječe radi grožnjega pisma na ministra Schramecka. Mauras je v tem pismu očital Schramecku, da je v zvezi z revolucionarnimi strankami, ker je odredil razorožitev gotovih omladinskih patrijotičnih udruženj ter mu zagrozil, da ga bodo mladi patrijotje Francije ubili kakor psa. Pismo je bilo objavljeno v »Action Française«.

Mauras je bil obsojen v kontumaciji, ker je zapustil sodno dvorano, ko je sodišče zavrnilo predlog njegovega branitelja, da bi se prepustila zadeva porotnemu sodišču.

Proti obsodbi protestirajo vsi desničarski listi, kakor »Echo de Paris«, »Gaulois« in »Figaro«.

Portugalska vlada demisionirala

LISABONA, 18. Ker je zbornica izrekla vladi nezaupnico z 59 glasovi proti 48, je vlada podala danes ostavko.

Nemška vlada sprejela besedilo odgovora glede garancijskega pakta

BERLIN, 18. Na današnji seji vlade je bilo soglasno sprejeto besedilo odgovora na francosko noto glede garancijskega pakta. Nota bo izročena v Parizu najbrže v ponedeljek in bo objavljena v sredo.

Pismo iz Jugoslavije

Ljubljana, 17. julija 1925.

Včeraj ob 1. uri popoldne je podal Nikola Pašić kralju ostavko vsega kabineta, katere je bila sprejeta. Ob 5. uri popoldne je bil Pašić po nasvetu skupščinskega predsednika Trifkovića poverjen s sestavo nove vlade. Danes bo nova vlada, na podlagi sporazuma med radikalno in radičevsko stranko sestavljena ter najkasneje jutri imenovana ter zaprisežena. V ponedeljek pa se predstavi nova vlada skupščini, kjer ima tako močno večino, kakor dosedaj še nobena jugoslovenska vlada. (Glej tudi telefonska poročila. — Op. ur.)

S tem je zaključeno v Jugoslaviji nad vse mučno politično poglavje, ki je nosilo naslov: srbsko-hrvatski spor. In s tega stališča je treba predvsem presojati novo vladno. Posebnost nove vlade je ravno v tem, da je sestavljena iz ogromne večine Srbov in Hrvatov in da ima zato tako visoko legalno legitimacijo, kakor je ni imela dosedaj niti ena vlada. Edina napaka je, da niso v tej vladi zastopani tudi Slovenci. Če bi bilo doseženo še to, potem pač nihče ne bi mogel in smel ugovarjati novi vladi.

Nemogoče je reči, da bi bili samo Hrvati in Srbi krivi, če niso v novi vladi zastopani tudi Slovenci, zakaj evidentno je, da zadene v tem oziru glavna krivda SLS. Saj se te dni izjavlja »Slovenec«, da SLS na taki podlagi z radičevci sploh sodelovati ne more, ker da ni to noben narodni sporazum, temveč sporazum dveh strank. Bilo bi zanimljivo izvedeti, kako bi se mogel pri nas izvesti sporazum brez odločilnega sodelovanja strank. Saj bi bil končno tudi sporazum, pri katerem bi sodelovala tudi SLS, torej vse tri najmočnejše stranke Jugoslavije z 80% vseh oddanih glasov, le sporazum treh strank, nikakor pa ne sporazum narodnih mas. Metode, kako priti do resnično narodnega sporazumevanja, do danes še ni nihče pokazal in zato je očitke, da je sedanji sporazum le sporazum dveh strank, neresen.

Pač pa je bila SLS dolžna povedati, kaj je vse storila, da bo tudi ona pritegnjena k sporazumu in navesti bi morala vzroke, zakaj se je sklenil sporazum brez nje. Kot največja slovenska stranka je bila SLS dolžna varovati slovenske interese pri sklepanju sporazuma, ki bo za leta dolgo obvladoval ves naš politični položaj. Zakaj jasno je, da bi bilo stanje za Slovence čisto drugo, če bi bili oni sami v vladi, ali pa če morajo za nje odločevati radikali in radičevci. Popolnoma je izpadla SLS iz sedanje vlade in izpadla je zato, ker tudi pri teh pogajanjih ni niti za hip hotela pozabiti na svoje versko-politično stališče. Pri sporazumu med pravoslavni Srbi in katoliški Hrvati pa to stališče naravno ni moglo biti upoštevano, ker bi samo povečalo težkoče in bilo nepotreben vzrok za nove spore. Ni se hotelo izključiti od sporazuma Slovencev, toda za »klerikal«

ce« ni bilo prostora. Označba je morda malo trda, toda vseskozi točna.

Silno mnogo se govori sedaj tudi o »izdajstvu«, ki da so ga zagrešili radikali do samostojnih demokratov in radičevci do davidovičevcev. V politiki besede »izdajstvo« ni nikdar prehuo vzeti, tako tudi ne v tem slučaju.

Na odločilni seji radikalnega kluba, ko se je sklepalo o sporazumu z radičevci, je izjavil Laza Marković, ki je bil spiritus agens koalicije med radikali in samostojnimi demokrati, da je bil nacionalni blok sklenjen le za čas volitev, kar je priznal tudi Svetozar Pribičević s tem, da je predlagal Pašiću po volitvah sklenitev nove pogodbe. V enakem zmislu se je izjavil tudi Ljuba Jovanović, ki je znan po svoji poštenosti. Končno pa je treba upoštevati še to, da avtentično besedilo sporazuma še ni bilo objavljeno, kar tudi ne govori v prilog tezi o izdajstvu.

Sicer pa je jasno, da je imel nacionalni blok samo ta namen, da pridobi Hrvate za državo. Da bi strli nacionalni blok Hrvate pri volitvah, to se ni posrečilo, ker so Hrvati v volilnem boju ohranili svojo pozicijo neokrnjeno. Nacionalni blok ni bil sam sebi namen in če se je moglo Hrvate pridobiti za pozitivno državno delo brez nacionalnega bloka, potem bi bilo nedopustljivo, če se zaradi nacionalnega ne bi likvidiralo hrvatsko-srbskega spora. Tako argumentira »Samouprava« in težko je reči, da bi njeni argumenti ne veljali.

Enako ni prepričujoča trditev o izdajstvu radičevcev. Če so hoteli skleniti sporazum, potem so ga mogli skleniti le z radikali, ker naj misli g. Davidović še tako dobro, kaj koristi, ko pa nima večine. Če nočejo Hrvati še leta in leta čakati, da pride Davidović do večine, ali jim je to zameriti? Saj je čakanje Hrvate itak že dovolj stalo in skrajni čas je ne samo za Hrvatsko, temveč tudi za Jugoslavijo, da se pasivnost Hrvatske neha.

Res pa je morda, da ne more ravno navdušiti način, kako so radičevci nakrat spremenili svoje nazore. Ampak tudi njih »kapitulacija« ni tako huda, kakor izgleda. Končno so Hrvati pustili le od svojih fraz, s katerimi so bili naravnost ostražujoče radodarni in za opustitev teh fraz dobe del državne moči v svoje roke, za imaginarne fraze dobe realno moč. V tem je vzrok, da tudi radikali ne objavljajo besedila sporazuma in da opozicija nima možnosti usmeriti svoje atake na določeno mesto.

S strankarskega stališča je seveda mogoče predvidjati novi položaj na vse načine. Z državnega stališča pa je nesporno, da je državna misel z novo vlado okrepjena in da je Jugoslavija rešena spora, ki jo je grozil razbiti v dva tabora. Ta nevarnost je odstranjena in Jugoslavija je z ravnokar sklenjenim sporazumom zbrala sveže sile za svoj napredek in za utrditev svoje moči.

Zato presojamo novo vladno optimistično, toda ne pozabljaj, da je sestavljena iz dveh strank, ki sta močni po organizaciji, tradiciji in zmognosti svojih ljudi, ki pa še dolgo nista idealni. Zato bo tudi nova vlada delala napake. Zato tudi njeno delo ne bo vseh zadovoljevalo, toda manj napak bo ko prej in tudi manj nezadovoljstva. Razvojna črta bo šla navzgor in to zaenkrat zadostuje.

Iz časov vstaje v Bosni in Hercegovini proti Turkom

Profesor zagrebskega vseučilišča dr. Grgo Novak je izdal knjigo pod naslovom »Italija prema stvaranju Jugoslavije«. Pisec opisuje politiko Italije leta 1875. in 1876. povodom vstaje v Bosni in Hercegovini proti Turkom na podlagi mnogih pozitivnih dokumentov. Tedaj je bilo javno mnenje Italije povsem na strani vstajev klub svoj diplomaciji. Italijani so prirejali sabore za Jugoslovene; pošiljali pozdrave v Beograd, nabirali denar, pošiljali dobrovoljce itd. Italijani so obtoževali svojo diplomacijo, da ne dela v smislu njihovih čustev, Vatikan pa, da pošilja katolikom v Bosni navodila, naj se ne pridružijo borcem za osvobodjenje. Vsa italijanska javnost je bila na strani Jugoslovenov iz treh razlogov: 1) v imenu nacionalnega principa, na katerega podlagi je bilo izvršeno ujedinjenje Italije; 2) v imenu človekoljubja; 3) kot opozicija proti Vatikanu, o katerem so trdili, da simpatizira s Turčijo. Ali kaj je koristilo to, ko je uradna Italija — naglašja pisec — odobrila vse avstrijske predloge glede Bosne in Hercegovine: Avstrija je celo dajala turški vladi tajne informacije ne samo o gibanju bosanskih vstajev, marveč tudi italijanskih dobrovoljcev — garibalcev na jugoslovenski fronti v Bosni. Tedaj so Italijani pridobivali simpatije na Balkanu! Dr. Novak pravi: »Ti izkazi simpatij od strani Italijanov so bili tako pogosti, da je bil italijanski konzul v Beogradu svoje vlade primoran zaprositi Ristića, naj ne odgovarja nanje.«

Ali se more tudi danes pisati tako o razpoloženju med obema narodoma? Dokaz bi moralo biti dejstvo, da bi ne samo v Jugoslaviji, marveč na vsem Balkanu italijanski narod užival tiste simpatije, kakor je bilo to tedaj. To bi bilo danes gotovo koristnejše, ker bi se trgovina in mirno življenje mogli razvijati na obgo korist enih in drugih. Take simpatije bi bile več vredne za Italijo, nego na pr. vse Gentilejeve reforme z nje raznarodovalnimi pohlepi!

DNEVNE VESTI

Uprisanje šolskih pristojbin

Kakor je znano, so inozemci in inorodci (držgorodci) v Italiji oproščeni od šolskih pristojbin, ki niso v Italiji nikakoli plačane. Posledica temu oproščanju je bila, da se je tok jugoslovenskega dijaštva iz Italije, ki se je pred oproščanjem — radi razmeroma nizkih šolskih pristojbin v Jugoslaviji in visokih v Italiji — usmerjal na jugoslovenske učne zavode, zopet obrnil na italijanske učne zavode v državi, ker slovenski plačniki nimajo več. Namen, ki ga je zasledovala država, odnosno vlada, s tozadevnim oproščanjem, je bil tedaj popolnoma dosežen. Slovenski dijak iz Julije krajine so se pričeli neglede na velike jezikovne težkoče in ovire, s katerimi se morajo boriti, v velikem številu vpisovati na italijanske učne zavode.

Vlada in italijanski krogi sploh bi morali tedaj biti zadovoljni z doseženim uspehom, ker se jim je z oproščanjem drugorodcev od plačevanja šolskih pristojbin skoraj na celi črti posrečilo obrniti tok slovenskega dijaštva na italijanske učne zavode, v katerih se slovenska učenca se mladina seznanja z italijansko kulturo. Ali na naše veliko začudenje, sedaj izvestnim italijanskim krogi tudi to ni prav, kakor jim ni bilo prej prav, da poseča slovenska mladina iz Italije jugoslovenske učne zavode, tako da pameten človek prav zares ne ve, kaj bi tem ljudem bilo pravzaprav prav. Pravzaprav prav bi jim bilo najbrže to, da bi slovenska mladina v Italiji sploh ne posečala nikakih srednjih šol, ker bi v tem slučaju slovensko ljudstvo v Italiji ostalo brez nikake inteligence.

Nekateri italijanski krogi so se namreč pričeli plašiti pred naraščajočim številom slovenske učenca se mladine na italijanskih srednjih šolah, predvsem pa na italijanski gimnaziji v Gorici. Ko se je mudil v Gorici poseben poročevalec tržaškega »Piccola«, je v daljšem članku pod strah in trepet vzbujajočim naslovom: »Nadse plemenita italijanska misijonarka, Gorica, ogrožena? — Neprestano in vznemirjujoče naseljevanje drugorodnih elementov v mesto« opozoril med drugim tudi na naraščajoče število slovenskega dijaštva na gorških srednjih šolah, pri čemer je namignil, da je ta pojav na brže posledica oproščanja drugorodcev od šolskih pristojbin, ki da bi bilo iz drugih vidikov mogoče na mestu. G. Mario Nord o pa ni postavil pike nad i, ker ni sprožil zahteve, da naj se oproščanje drugorodcev od šolskih pristojbin ukine. To piko nad i je postavil gorški tisk »L'Espresso«, ki v svoji poslednji številki zahteva, da naj se oproščanje drugorodcev od plačevanja šolskih pristojbin ukine, ali pa vsaj spremeni v delno oproščanje.

Ako hočemo biti odkriti, moramo priznati, da je oproščanje drugorodnega dijaštva od šolskih pristojbin zares nekaj privilegija. Je to edini privilegij, katerega uživajo narodne manjšine v Italiji, ki pa niti zdaleka ne odtehta one škode, muke in napore, katerim se mora podvreči slovensko dijaštvo, ki obiskuje italijanske učne zavode, ker ni učni jezik na teh zavodih njega materni jezik. Zato je ta privilegij samo navidezen, kajti če bi moralo slovensko dijaštvo plačevati enake pristojbine kakor jih plačuje italijansko dijaštvo, bi moralo imeti tudi enako pravico do pouka v maternem jeziku, kakor jo ima italijanska šolska mladina. Radi tega bi se morebitni preklic oproščanja slovenskega dijaštva od šolskih pristojbin spremenil v očitno krivico, ki bi imela za posledico, da bi se tok slovenskega dijaštva v Italiji zopet obrnil na jugoslovenske učne zavode, na katerih bi bilo vzgajano v maternem jeziku ter plačevalo povrh tega še razmeroma prav nizke šolske pristojbine. Da pa bi ne bilo vzgajano na dotičnih zavodih v italijanskem duhu, to je samo ob sebi umevno.

Nikakor pa se ne bo izpolnila vroča želja gotovih krogov, da bi se slovenska mladina sploh ne posvečala srednjšolskim in višjim študijem. Zato ne preostane pač nič drugega nego pustiti v veljavi dosedanje oproščanje ali pa znova vpeljati slovenske srednje šole ali pa trpeti, da se slovenska mladina iz Italije vzgaja na jugoslovenskih učnih zavodih. Trtium non datur!

Zopet primer

V Stuttgartu na Nemškem posluje takozvani »Institut za inozemstvo«. Ta zavod izdaja tedensko »Presskorespondenz«, ki naj služi poročevanju nemstva v inozemstvu in goji stike z njim. Ta korespondenca je objavila nedavno naslednjo vest:

»V Trebavi Moravski (v Čehoslovaški) bo 1. do 20. avgusta državna razstava ročnih del in risb, ki pokaže uspehe pouka v teh predmetih. To razstavo priredi zavod za knjigoslavlje o vzgojstvu v Zwittau-u v Nemčiji. Temu zavodu je namen, ga ohranja nemško kulturno ukupnost na polju vzgoje in neobzabe. Njegovo delovanje se ne omeja le na nemške šole v Čehoslovaški, marveč se razteza tudi na šole v iemski državi v Avstriji in Švici. Na razstavi bodo zastopane vse kategorije nemških šol, začeni pri ljudskih, pa do visokih šol. Prirejale se bodo nemška predavanja domačin in tužih strokovnjakov. Brnako deželno finančno ravnanstvo je s posebno naročbo vse pošiljalve iz inozemstva oprostilo carine...«

Ukljub temu torej, da bo imela vsa prireditelj odkrito podprt nemški značaj in namen, ki bo segal preko mej države, ne ve rečena nemška korespondenca nič pripovedovati o kakih sitnostih ali oviranju od stian čehoslovaških oblastev, marveč ugotavlja, da grede že dobrohotno na roko. Inozemski zavod, ki goji stike med Nemci vse srednje Evrope, prireja razstavo, na kateri bodo sodelovali Nemci iz inozemstva, dobiva še podporo od strani čehoslovaških oblastev! Ali je potreben še kak dokaz, kako je nemška manjšina v Čehoslovaški — preganjana? Za nas je ta primer še posebno pomemben in dragocen, če se spominjamo, kaj je doživel profesor Veber radi nameravane nepolitnične, marveč znanstvenega predavanja Trpkovi nam je v duši, ki si moramo živo predstavljati, kako bi bilo, ako bi mi hoteli poskusiti kaj sličnega, kar more nemška manjšina v čehoslovaški republiki svobodno izvajati? V rekah bi teklo — črnilo protestov in ogorčanih radi takih — kakor bi govorili — veleizdajniških poizkusov! In to ukljub dejstvu, da obstoji v Italiji društvo Dante Alighieri, ki dejenski izvaja istovestno nalogo kakor oni zavod v Stuttgartu: stike s soplemeniki v inozemstvu in pomoč, da morejo ohranjati svoje narodno bitstvo in svoj jezik! Ukljub vsemu temu pa bo izvestni italijanski tisk tudi nadalje pometal tuje prage in karal, kako zatirana je nemška manjšina v Čehoslovaški, dočim da slovenska v Italiji uživa vse pravice in vsa

svoboda! Vsekako pa ne bo škodilo, da smo pokazali na ta zgornji primer. To pa že zato, ker nas bo eventualni odziv zelo zanimal.

Zaključek šolskega leta v Sv. Križu

Tudi letos se je na dostojen način zaključilo šolsko leto in sicer z razstavo dekliških ročnih del, kjer je vsakdo imel priliko se pripraviti o neumornosti in vztrajnosti ge. Starc-Košutove, katere glavna zasluga je, da je ta razstava pravih pridnih deklic tako slajno izpadla. Prav hvalevredno je, da polaga gospa Starc-Košutova ravno na to panogo pouka toliko važnosti in prav v zadoščenju ji bo, ko bo videla, da si je vzgojila toliko in toliko pridnih gospodinj, sebi in narodu v pomoč.

Razstava je bila zelo zanimiva. Vstila se je v šolskih prostorih v nedeljo 12. t. m. Razstavljene predmeti po večini vsi prav mojstrsko izdelani, kar znači, da je dokaj pridnih deklic, ki imajo umevanje in okusa za moderne veznine in čipkarje. Iz arca rad bi jim priporočal, posebno pa onim, ki letos zapuste šolske klopi, da se udeležujejo teja ročnih del ženskega dobrodelnega združenja, kjer bodo imele priliko se še bolj izpopolniti ter razviti vse svoje mlade zmožnosti. Razstavo je posetilo mnogo občinstva in vsi so se laskavo izražali ter odnesli najboljše vtise. Gospa Starc-Košutovi pa bodi tu izrečeno javno priznanje za vse njeno navajanje k pridnosti in delavnosti.

— **POČITNIŠKA AKCIJA.** V sredo dne 22. julija se odpeljejo otroci s korfjoro ob 6. uri zjutraj v Col nad Vipavo, Senabor, Lože in Lozice-Zvanuti. — V sredo dne 22. julija z vlakom ob 6.10 zjutraj s postaje Sv. Andreja se odpeljejo eni otroci, ki gredo v Smarje, Svino in Gor. Branico. Z. D. U.

— **Zahvala.** Matere svetoivanske, katerih otroci so obiskovali tamošnji šolski vrtec, izrekamo priskočno zahvalo toliko vodstvu vrtca in gospici vrtinarici, kolikor vsem blagim rojakom, ki so s svojo človekoljubno radodarnostjo omogočili, da so otroci uživali dobrote vrtca v svojo duševno in telesno blaginjo. Prosile bomo Boga, da jim povrne stotero, kar so storili za naše otročiče.

— **Iz Vrdelece.** Kakor običajno vsako leto, so bili tudi letos gojenci tamošnjega slovenskega otroškega vrtca pogosteni o priliki sklepa šolskega leta. Čut mo dolžnost, da sem potem iskreno zahvalimo vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli in prispevali v svrhu pogodbenja. V prvi vrsti se zahvaljujemo g. Miche-luzzi za njegovo pomoč, društvu »Prosveta« za prispevke, g. Stokoviču in gđni Miche-luzzi za pomoč pri nabiranju, g. Jakovu Perhace-u za darovani malinovec, Stanku Godina za darovane biskite in g. Minusiju za prepustitev dvorane.

Staršem gojencev se vrtarica iskreno zahvaljuje za poklonjeni dar in toliko lepega cvetja.

Ob tej priliki se je zbralo tudi 309 lir za refekcijo tamošnjega vrtca. Imena darovalcev prinašamo pod »darovi«.

Se enkrat srčna hvala vsem! — **Vodstvo.**

— **Promocije in izpiti.** G. dr. Anton Abram, notarski kandidat v Gorici, je položil te dni notarski izpit z dobrim uspehom. — Na rimski univerzi je bil promoviran za doktorja prava naš istrski rojak g. Petar Buric. — Na dunajski visoki šoli za svetovno trgovino je diplomiral te dni g. Anton Barbiš iz Šembij pri Il. Bistrici. — Istotam je diplomiral tudi g. Drago Turk iz Sepulj pri Tomaju. Na isti šoli je dalje diplomiral g. Josip Jenko iz Topolca pri Il. Bistrici. — Vsem naše iskrene čestitke!

— **Doktorski izpiti na tukujski univerzi** so se vršili 13., 14. in 15. t. m. Med drugimi so bile predložene tudi naslednje disertacije: Ral-za Valentino: Antropogeografske poteze Istre (Caratterii antropogeografici dell'Istria, poročevalec prof. Cessi); Giurco Doris: Pravni položaj manjšin (Condizione giuridica delle minoranze, poročevalec prof. Salvio); Ragusin Tullio: demografske karakteristike Istre (Caratteristiche demografiche dell'Istria, poročevalec prof. Livi).

— **Gor. Matica.** Na nekatera tozadevna vprašanja javljamo, da knjige Gor. Matice, izdane kot običajno in se nahajajo že v tisku. Poleg koledarja bodo izšle še tri z ilustracijami opremljene knjige, ki so bile že naznanjene. Cena knjigam bo L. 5.—. Organizacije, ki so te dni sprejele tozadevne okrožnice, prosimo, da se potrudijo z nabiranjem članov.

— **Dobitki življene loterije.** Na razstavi žensk. dobr. združenja so bile izrečane med drugimi tudi številke, katerih dobitki se niso bili dvignili: rdeči listek št. 80, 89, 154, 153, 133, 224, 170, 264, 3. Bel listek št. 195, 26. Temno zelen listek št. 255. Srdko zelen listek št. 273, 293, 91, 146.

Dobitki se dobje v pisarni Z. D. U. v ulici Torrebianca 39, I. levo od 9-12 in od 15-19. Dvigniti je treba še tekoni prvi, tedna, t. j. do sobote, 26. t. m. opoldne. Dobitki, ki ne bodo dvignjeni do tega časa, zapadejo v korist U. družnja.

Društvene vesti

— **Pevski zbor Glasbene Matice** je na svojem sestanku od mnogole četrtka piskent obdržavati tudi v času počitnic tedenske pesnit vaje. Vaje se bodo vršile vsak tork ob 7.45. Prva vaja bo že pojutrnja, dne 21. t. m.

— **Tržaška kmetijska družba v Trstu** bo imela v tork 21. t. m. ob 4. uri popoldne redno odborovo sejo v prostorih ulice Torrebianca št. 19.

— **Javna knjižnica v Rojanu.** Danes, kakor vsako nedeljo, posluje od 10. do 12. ure v društvenih prostorih Mlad. dr. »Zarja« v gostilni »Maria Longa« javna knjižnica, katere ima na razpolago bogato število knjig najrazličnejše vsebine, leposlovne, znanstvene in poljudne spise.

Tudi mladinskih spisov ne manjka in naša mladina ima lepo priliko se učiti in zabavati s čitvom.

Knjižnica se tudi zelo pridno obiskuje, je žal, da nekateri ne poznajo svoje dolžnosti in ne vračajo v določenem roku izposojenih knjig, kar nemalo ovira uspešno poslovanje knjižnice. Zato ne namerajmo vsač pozivljamo, da vrnejo knjige. V svrhu kontrole naj prinašajo člani knjižnice vsakokrat izkaznico s seboj. Sprejemajo se tudi novi člani. — **Kajizikar.**

— **D. K. N. Tommaseo.** V ponedeljek točno ob 10. uri pevška vaja v D. K. D. pri Sv. Jakobu. — **Vodstvo.**

Iz sveta Pol. dr. »Edinosti« v Trstu

Magd. vd. 2. — **Barbovje** pridite v naš urad dvigniti Vaše pokojniško knjižico.

A. P. — **Istrija:** Naše Politično društvo »Edinost« ima v Istriji svoj mestni odbor in ljudsko tajništvo, zato Vas prosimo, da se podate tja in tamkaj vso zadevo uredite. Vsako zadevo, ki ne pride preko krajevnih organizacij, smatramo za brezpredmetno.

H. Z. — **Skopo:** Pismo prejeli, poskrbimo.

J. B.: 1) Obrnite se za nasvete k Zadrugi Zvezi v Trstu; 2) S tem, da ste pripravili svoje terjatve pri odboru za zaščito upnikov, ki je bil osnovan pri tržaški Zadrugi Zvezi, je vsa stvar v redu; 3) Na tretje vprašanje Vam ne moremo danes dati še nobenega odgovora; 4) Z glasovanjem o »Feinerjevem« predlogu je stvar zaključena in ne morete ničesar več predlagati, ne zahtevati novih sprememb.

A. F. — **Bovec:** Glede gasilnih društev, njih imetja in uprave Vam odgovorimo pismeno.

O. B. — **Postojna:** Vaš priporočene se mora obrniti na našo tamkajšnjo organizacijo, in šele na to priporočilo napravimo potrebne korake.

L. B. — **Istrija:** Vam pišemo, predno odločate o sebi, počakajte našega nasveta.

Opozorilo: Radi preoblike dela bo urad našega političnega društva v ponedeljek in tork za stranke zaprt.

TAJNISTVO.

SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE

(Službeno poročilo)

Prepovedujejo se vsem članicam vse sportne prireditve od ponedeljka 20. t. m. naprej, in sicer dokler ne udrugi pri S. U. svojih članov in članic. Zadostili so gornjemu pogoju: M. D. Prosveta, Trst — nogometni in hazena odsek, M. D. Sparta, Škedenj — hazena, M. D. Zarja — hazena, ker so te članice doposlate S. U. priglasnice z 2 slikama in določeno vpisnino.

Ta sklep velja do preklica v »Edinosti«. Članica, ki bi kršila gornji sklep O. S. V., bo črtana iz S. U.

Nova članica: sprejme se kot nova članica »Adria«, Opčine.

Delegiranje k teknam: Hazena: Adria-Istrija g. Caharija F. — Nogomet: Val-M. D. Prosveta, Opčine g. Koruza A.

Lahka atletika.

S. U. priredi 9. avgusta lahkoatletični meeting, katerega organizira T. V. za lahko atletiko na igrišču S. d. »Adria«.

Program meetinga je sledeči: Brzotek 80 m, brzotek 400 m, tek 1500 m, hoja na 3 km, društvena stafeta 4x100. — Ženski: brzotek 60 m. Skok v višino in skok v daljino z zaletom. Met krogle in met diska.

T. V. si pridružuje obenem pravico program krajšati oz. spremeniti.

Lahko-atletiki, ki se udeležijo meetinga, morajo imeti izkaznico od T. V. in vidirano od O. S. V.

— **Pozivlje se g. Martelanc Vladko,** da se udeleži I. V. redne seje T. V. za lahko atletiko, ki se bo vršila v sredo 22. t. m., drugače se bo smatralo mesto za nesprejeto.

— **Ilirija — Adria** se srečata danes na igrišču v ul. Calvoia ob 16.30. Se za nobeno rokometno tekmo v naših krajih ni vladalo toliko zanimanje, kakor vlada sedaj, za to med našimi in tujerodnimi sportniki, kajti take družine hazene, kakor je Ilirija iz Ljubljane, nismo imeli še prilike videti v naših igriščih. Zato bo danes gotovo mrgolelo gledalcev na igrišču Adria.

Ob tej priliki kličemo našim ljubim gostinjam in gostom: Dobro došli!

— **S. D. Adria** vabi vse svoje člane kolekarje, da se čimprej prijavijo pri predsedniku društva v ul. Torre bianca 39 ali pa pri T. K. pri Sv. Jakobu.

— **Danes se vršita na igrišču »Vala«** na Trsteniku dve zanimivi tekmi. Ob 4. uri nastopijo rezerve openske »Prosvete« proti rezervam »Vala« a ob 6. uri igra I. četa »Prosvete« proti I. četi »Vala«. Kljub temu, da nastopi »Vala« pa rezervami, ker sta okupirana vratar Stojan in desno krilo Martelanc v dijaški reprezentanci četi, ki igra danes v Gorici, ne bo tekma zgubila na lepoto. Openka četa nastopi v svoji počitniški sestavi in bo dala »Valašem« gotovo obilo opravka.

— **Hazena.** Na igrišču tržaške »Ponziane« nastopi danes, ob 4. uri popoldne, hazenaška družina »Vala« proti družini »Ponziane«. Ker so nekateri igralci I. čete »Vala« odsotne, jih bodo nadomestile dobre rezerve, tako da bosta obe četi skoraj zjednačeni.

— **Dijaške prvenstvene tekme:** Tržaška-Gorika. Ta nadse važna, zanimiva tekma, ki bo po vsej priliki napeta in ostra prvenstvena tekma, se vrši danes ob štirih na solkanem igrišču. Tekma bo gotovo pravi boj za točke. Z napetimi situacijami. Pričakuje se lahko z obeh strani vzorne igre in najlepšega sportnega užitka.

Brez pretiravanja, smelo trdimo, da bo tekma nudila tako dijakem, kakor tudi sportnem občinstvu največji užitek, za katerega nam garantirajo odlični nedeljski reprezentanti nogometa.

Upati je, da se občinstvo odzove klicu dijaštva, v čigar korist gre čisti dobiček prireditelje, in poseti tekmo v kar največjem številu.

— **T. V. nogometna naznanja vsem članicam,** da so primorane se posluževati sodnikov Sportnega Udruga. To radi tega, da se da možnost našim sodnikom, da se popolnoma izurijo. S tem se izognemo sporov in uporabljanju nečloveških sodnikov.

Članice katere rabijo sodnike, naj to javijo pismenim putem T. V. najpozneje 3 dni pred tekmo.

Sodnike določuje T. V. V ponedeljek dne 20. t. m. redna seja vodstva. Začetek točno ob 20. uri v navadnih prostorih Corso Garibaldi št. 31.

— **Telovadno društvo »Postojna«** v Postojni priredi 26. t. m. kolecarsko dirko na sledeči progi: Postojna, Razdrto, Seno-Marko, Ribnica, St. Peter, Postojna.

ječe, Gaberki, Divača, Vreme, Britof, Proga meri 70 km.

1) Društvo priredi dirko za vse slovenske kolekarje, kateri so najmanj 2 meseca vdanjeni v kakem slovenskem društvu;

2) maksimalni čas je določen na 30 minut za prvo dohodno;

3) vpisnina za vsakega kolekarja znaša L. 5. Po oddaji kontrolne številke se vrne dirkaču L. 2. Vpisnina se plača lahko pol ure pred odhodom;

4) premenjava koles je dovoljena;

5) strogo je prepovedana alenacija s pomočjo motorjev, kolekarjev ali drugih transportnih pripomočkov;

6) z ozirom na policijski red vozi vsak kolekar na lastno odgovornost;

7) cestna kontrola z listki bo v Divači, kjer mora vsak kolekar oddati kontrolni listek;

8) vsi dirkači morajo biti pol ure pred odhodom na startu;

9) odhod izpred Vilharjevega spomenika točno ob 2. uri in pol pop;

10) tekoča številka pri vpisovanju služi kot kontrolna številka pri dirki;

11) vpisnina se vrne le v slučaju, ako bi bila dirka iz kateregakoli vzroka prepovedana;

12) start in cilj na Vilharjevem trgu;

13) eventualne pritožbe dirkača se morajo vložiti pismenim putem pol ure po dirki. Vloga L. 5 se vrne, ako najde odbor pritožbo za upravičeno;

14) prijave sprejema društveni tajnik br. Janko Sever;

15) odbor si pridržuje pravico spreminiti pravilnik po potrebi;

16) prijave morajo biti vložene do sobote, 25. t. m.

Darila:

1. Velika srebrna pisalna oprema.

2. Krasna cigaretna doza.

3. Velika srebrna pozlačena medalja.

4. Velika srebrna medalja.

5. Mala srebrna pozlačena medalja.

6. Srebrna medalja.

Darila se bodo razdelila isto nedeljo zvečer v hotelu »Paternost«.

PRAVILNIK

dirke za kupo lista »Edinost«, dne 2. 8. 1925

Sportno društvo »Adria« v Trstu priredi v nedeljo dne 2. avgusta t. l. II. cestno dirko za kupo lista »Edinost« na progi: Gornja Greta, Kontovel, Prosek, Gabrovec, Salež, Samotarska, Sempolaj, Gorjansko, Komen, Kobiljaglava, Stanjel, Kopriva, Dutovlje, Tomaj, Kriz, Smarje, Sežana, Divača, Lokev, Bazovica, Padrice, Trebče, Opčine, Faccanoničev Kamenolom, Ključ, Lovce, Boschetto cilj pri Sv. Ivanu pri cerkvi, skupaj 100 km.

Dirkalo se bo za kupo lista »Edinost« v Trstu, katero dobi ono slovensko sportno društvo ali krožek v Juljski Krajini, katerih člani bodo dosegli med prvodošlimi desetim dirkači največ točk pri dveh zaporednih dirkah v dveh letih. (Točke se računajo od 10 nizdol.)

1. Dirka je otvorna za vse kolekarje slovenske narodnosti, ki so člani slovenskih društev, krožkov, klubov ali prosvetnih društev, ki gojijo tudi sport, in so članice Sportnega Udruga v Trstu.

2. Maksimalni čas je določen na 45 minut po prvodošlem.

3. Nagrade za posamezne dirkače so: I. Velika vermelna svetinja, II. Velika srebrna svetinja, III. Velika srednja vermelna svetinja, IV. V. VI. male srebrne, VII. VIII. IX. X. spominke svetinje.

4. Prijave k dirki naj se naslovijo na naslov Anton Podbršek, Trst, Via Torre bianca 39 do dne 30. julija t. l. do 7. ure zvečer.

5. Prijava mora obsegati ime in priimek dirkača, ime kluba, krožka ali društva. Za one člane, ki so bili prej včlanjeni pri drugorodnih društvih, je treba priložiti potrdilo dotičnih društev, da niso več njih člani.

6. Vpisnina k dirki znaša Lit. 5.

7. Na prijave brez vplačane vpisnine se ne bo oziralo.

8. Vodstvo dirke si pridržuje pravico pričujoči pravilnik spremeniti oziroma spopolniti, ako bo uvidelo, da je to potrebno.

9. Ako se spozna tudi po preteku dirke, da je kdo še vedno član tujerodnega društva, izgubi dotični dirkač pravico do darila.

10. Vpisnina se vrne le v slučaju, ako bi bila dirka od oblasti prepovedana.

11. Prepovedana je vsaka alenacija, naj si s pomočjo motorjev, v to poklicanih kolekarjev, ali drugih transportnih vozil, kakor tudi krajinje cest.

12. Kolesar vozi z ozirom na policijski red na lastno odgovornost.

13. Cestne kontrole bodo: v bližini postaje v Stanjelu, kjer se bo moral vsak dirkač podpisati, a v Lokvah in na Opčinah pa oddati nadzornikom dirke kontrolni listek, katerega dobi pri odhodu.

14. Eventuelne pritožbe dirkačev morajo biti predložene zato postavljeni juriji vsaj eno uro po zadnjedošem dirkaču pismenim putem z vlogo Lit. 5, katere se povrne, ako jurija spozna, da je bila pritožba opravljena.

15. Odhod je ob 13. uri izpred gostilne pri Gabrijelu nad klancem.

16. Dirkači morajo biti pol ure pred odhodom na startu, kjer se jim izročijo številke proti pologu Lit. 2.

17. Avtomobili, ki bi eventualno sledili dirkačem, morajo rezervirati po en prostor za člana T. K. Adrije.

Odob.

Iz tržaškega življenja

— **Otok se ubli pri padcu s postele.** V začasnih odnošnih matere se je komaj 7-mesečni Mauro Vianovitz, stanujoč v ulici Ferriera št. 36, včeraj zjutraj prebudi v svoji postelji in se pričel obračati, tako da je naposled padel s postelje na tla. Ker je revček obležal nezavesten, ga je prestrašena mati takoj prenesla v bolnišnico, kjer je zdravnik ugotovil, da ima nevarno pretreseno možgane; njegovo stanje je bilo smrtno nevarno. In res je ubogi otrok ob 16. uri izdihnil.

— **Lov na morca.** Luč pameti je sinoči ugasnila 44-letnemu težaku Karlu Rovnu, stasujočemu v ulici Molin grande št. 11. Mož, ki je bil ves popoldan zelo vznemirljen, je pričel doma kazati

nima varovancev; poudarjala sta predvsem, da sta obtožena izvršila zločina dejanja v popolni pisanosti, zato je treba smatrati njuno odgovornost za ogromno zmanjšano. Dalje sta trdila, da navsezadnje vendar ni dokazano, da je bil požar podtaknjen; močete in verjetno je, da je bila v splošni zmedbi pravnomočno v hiši kaka luč, kar je prav lahko povzročilo požar po nesreči. Uvaževajo vse te okoliščine in dejstva da je žerjal nastopil proti Petelinovim le iz obupa, ker je Ivanka Petelinova zavrgla njegovo ljubezen, sta zagovornika priporočala porotnikom, naj sodojlo milo.

Končno je dobil zopet besedo državni pravnik, nato so se porotniki odtegnili na posveto-vanje.

Ob pozni uri je predsednik prečital sledečo razsodbo: Obtoženec Henrik Žerjal je obsojen na 11 let in 8 mesecev ječe na 3letno posebno policijsko nadzorstvo po prestani kazni in na trajno izgubo javnih pravic; Obtoženeц Alojzij Kosič je obsojen na 8 let in 3 mesece ječe, na 2letno nadzorstvo in na trajno izgubo javnih pravic.

Vesti z Goriškega

Navodila glede nošnje orožja in imenovanja gozdnih in lovskih čuvajev

Ker se bliža čas lova in ker prihajajo v goriško tajništvo pol. društva "Edinost" premožni po zgoraj navedena navodila, jih se enkrat priobčimo. (Priobčena so bila že v 122. številki "Edinosti" od 24. maja 1925.)

Dovoljenja za nošnje orožja.

Vse prošnje za dovoljenja za nošnje orožja, pa bodisi lovske puške ali pa revolverjev, se morajo predložiti prefekturi v Vidnu.

Prošnja naj bo pisana na kolkovski poli za dve liri, in sicer spisana na županstvu pred županom, ki mora overoviti podpis prosilca.

Priloži naj se prošnji:

- 1) kazenski list;
- 2) dve fotografiji, overovljeni od župana in

3) poštna nakaznica (vaglia postale), naslovljena za lovsko orožje na Ufficio Registro v Gorici za ožje Goriško in sicer v znesku L 103.30; za revolver je pa priložiti poštno nakaznico v znesku L 153.30, naslovljeno na Ufficio registro, Udine.

Imenovanja gozdnih, poljskih in lovskih čuvajev (Guaudacaccia).

Prošnja za imenovanje lovskih čuvajev napravi zakupnik lova in ne čuvaj sam, in sicer na prefekturo v Vidnu, potem podprefekturo.

Pola, na kateri se piše tozadevna prošnja, naj bo kolkovana z dvema lirama.

Priloži naj se prošnji:

- 1) kazenski list;
- 2) spričevalo o dobrem obnašanju (buona condotta), izdano od županstva;
- 3) potrdilo, da zna čuvaj pisati in čitati;
- 4) da je italijanski državljan;
- 5) potrdilo, da je odslužil vojaško službo (prepis foglio di congedo) in

6) poštna nakaznica v znesku 36 L, naslovljen na Ufficio registro v Vidnu.

Pol. društvo "Edinost" - Trst. Goriško tajništvo.

ZVEZA PROSVETNIH DRUŠTEV V GORICI

Turneja članov dramskega društva iz Gorice. Danes torej se uprizaro v Solkanu toliko pričakovana drama Franceta Bevka *Smrtna poteza*. Za Solkan bo to tudi dogodek, ker se je dolgo časa ni vršila v Solkanu nobena prireditelj sploh, kar se tiče dramatičnega. Zato upamo, da se bodo domačini odzvali v polnem številu že tudi radi tega, ker gre del čiste dobrote v prid prekoristnosti Zelenega križa v Gorici. Opozarjamo tudi meščane na to lepo priliko, da se ogledajo to najnovejšo Bevkovo delo. Drama je imela v Adovščini in tudi v Renčah zelo lep uspeh.

Dejanje je zelo napeto tako, da drži gledalca od začetka pa do konca igre tesno privezana na oder in se takorekoč z igralcem vred v igro popolnoma vživljuje. Po drami sledi veselostna igra v enem dejanju slavne ruske pisateljice A. Čehova. *"Snaubač"*. Tako bo ustrezno vsem onim, ki se jim bolj dopadajo resne stvari, in pa onim, ki se radi prav iz srca nasmehajo. Zato torej na svidenje jutri v Solkanu. Pričetek ob 19. uri. Režijo vodi in igra režiser g. Ciril Bratuž. Cene so: 6, 4, 3 in 2 L.

Dramatično društvo v Gorici vabi vse člane in prijatelje društva na občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 26. t. m. ob 9. uri zjutraj v dvorani Trgovskega doma. Ker se bode razpravljalo med drugim tudi o programu za bodočo sezono, naj bo udeležba polnoštevilna. — Tajnik.

Funkova *"Tekma"* uprizarjena po Srednjoškem društvu *"Vesna"*. Že od davna je poznana ljubka in duhovita navada, da dijaštvo ob zaključku šolskega leta z javno ali družabno prireditvijo pokaže, kaj se je med letom naučilo, oziroma, da splošnosti podaje račune o svojih idejnih težnjah in stremeljenjih. V težkih pojovalnih letih zmede in zbegnosti, raztresenosti na vse štiri vetrove, je ta lepa navada zamrla. Doživeli som sicer tudi v tem času srednješkole prireditve v Tolminu, ki pa ne zaslužijo prav zgornje oznake, ker preko polovice italijanski spored, izvajajo slovenskih igralcev, in pred slovenskim ob-

činstvom, ki ga ne razume, nikakor ne more biti izraz težen zdrave, idealne dijaškovne duševnosti.

Zato iz srca pozdravljamo ta krepak in smel poizkus, to navado zopet oživiti. Ugajati nam mora resnoba pri izboru drame ki dokazuje zdrav smisel našega dijaštva za lepo in vredno. Vendar pa moramo reči, da niso imeli posebnosti srečne roke, ko so izbrali to, ki pri dosedanjih uprizoritvah v Ljubljani itd. ni imela sreče, v dobi realistične ali celo naturalistične drame, s svojo romantično snovjo in čustveno patetičnimi osebami. Že itak težka naloga igravcev je s tem še težja. Jasno je, da v takih okoliščinah nismo mogli doseči tolikega uspeha, kot bi ga bili z drugačno izbiro drame, zaslužili.

Kljub temu je bila *"Tekma"* dostojno podana. Solidna igra g. Gomice in gđ. Vilke Jugove nam je že od prej znana. Profesor Levin, sicer eksaltirana osebnost, je bil v prednasanju spočetka podan malo preveč patetično, zato razvoj, od nastop blaznosti ni bil dovolj jasen in razumljiv. Drugače, vse priznanje izvršni, rutinski igri. Gđ. Jugova vrlo napredno, od nastopa do nastopa, profesorjevo hčer, je prav izvrstno podala, da bi morala nekatere momente duševno razdvojevati vidne interpretirati. Profesor Grušč je bil prav realistično podan. Z malo rutino postane g. Podmenik izborni igravec. G. Velušček pa ni značil za patetično naravo mlajšega umetnika. V kaki realistični vlogi z večjo rutino bi se nedvomno dostojno uveljavil. Gđ. Milost, v vlogi profesorjeve sestre, bi s kako drugo vlogo gotovo bolje uspevala. Celotna prireditev je dihalo resnobo, in dela čast našemu dijaštvu. Taka resnost obeta ob letu še lepših uspehov.

(Dalej na IV. strani)

Poslano*)

Odpriro pismo.

Gospodu PETRU UDOVIČ v TRSTU.

in na znanje Slov. akad. fer. društvu "Balkan" v TRSTU.

Čital sem v "Edinosti" od 12. t. m. pisma pisana Vam od g. Daneu in od Slov. akad. fer. društva "Balkan". Nočem se spuščati v razpravljanje, ali so pisci onih pismen podali dokaz svojega dobrega ali slabega okusa s tem, da so posnemali sistem gotovih krogov reševati takozvane častne afele na odprtem odru najširše javnosti. Objava gornjih pism pa me sili odgovoriti sledeče:

Nezaslišano naravnost je, da hočete svojemu postopanju dati navidezno viteško obliko in da poskušate s tem prevarati javnost o načinu svojega ravnanja. Temu nasproti sem prisiljen nanašati javnosti sledeče okoliščine:

Pismo, ki sem ga naslovil že dne 22. aprila t. l. društvu "Balkan", je vseobsežno besede, radi katerih ste se z vso pravico čutili hudo razžaljenega in ki so bile za Vas tudi v resnici razžaljevalje. Kljub temu niste nekom 24 ur, kakor je to perdpisano, in *ni ti še do danes* zahtevali od mene kakega zadostjenja za razžalitev ter se se s tem svojim postopanjem že davno pregrešili proti predpisom onih običajev katerih izpolnjevanje očitno zahtevate sedaj od mene. Z ozirom na to je osebna častna zadeva med menoj in Vami enkrat za vselej rešena, in sicer na način, ki ne more kratiti moje časti.

Radi tega niste imeli pozneje nikake pravice, zahtevati od mene, da se podvržem glede svojega postopanja izreku kakega razsodišča. Se manj pa ste bili upravičeni mi staviti rok za imenovanje razsodnika. Ako sem kljub temu nadaljeval dopisovanje z Vašimi "klasopnik", se je to zgodilo iz edinega razloga, ker sem bil in sem še vedno prepričan, da bi moralo vsako nepristransko razsodišče priti do zaključka, da so govorice, ki so se širile za mojimi hrbtom, ne samo nerazsodne, ampak da kažejo o slabem namenu ali vsaj o neodpustljivi lahkomišljenosti in o pomanjkanju čuta odgovornosti dotičnega, ki jih je širil.

Iz gornjega torej izhaja dovolj jasno za vsakogar, kdor ima resne in pošteno pojme o časti in o načinu, kako se varuje, da nisem bil sploh dolžan, se držati kateregabodi roka za imenovanje razsodnika, katero imenovanje je pomnjalo od moje strani posebno in izvenredno korektnost, nikakor pa izpolnitev kake dolžnosti. Iz razlogov pa, ki sem jih v stanu navesti in dokazati v vsakem trenutku in ki jih ni pripisovati moji krivdi, sem oddal pismo, s katerim sem imenoval svojega razsodnika, po poteku neopravičeno mi stavljenega roka. Vzlic temu pa je Vaše postopanje in postopanje društva "Balkan" nezaslišano in opustim ga zasluzeno označiti; in to radi tega, ker ste v trenutku, ko ste oddali listu "Edinost" svojo objavo, vedeli, da sem bil že imenoval svojega razsodnika in celo poznali njegovo ime. Prepustam javnosti, naj ona izreče svojo sodbo o Vašem postopanju.

Izjavljam končno, da smatram zadevo zase za zaključeno, da se ne bom spuščal ne z Vami ne z drugimi v nadaljevalne diskusije, da ne bom torej reagiral več na Vaša morebitna pisma ali objave, in da bom obnovil imenovanje svojega razsodnika šele takrat, ko bo od Vaše strani in od strani društva "Balkan" brez-pojavno preklicana objava v "Edinosti" od 12. t. m.

Trst, dne 16. VII. 1925.

LEO PRETNER, m. p.

*) Za skladno pod tem naslovom odgovorja neod-ništvo le toliko kakor mu zakon velja.

MALI OGLASI

JUNEC za pripušanje, švicarske pasme, 16 mesecev, star, se proda. Umek Vinko, Komnen.

OTOMANE in spalni divani. Velika izbira pri tapetniku, via S. Maurizio 9. 993

SKLADIŠČE oglja, prostorno, v sredini mesta, se proda radi drugih obvez. Simonetti, via Udine 29, pritličje. 994

POROČNA soba iz bukovega lesa, 1800, druge iz mahagonijevega, topolovega, jesenovega lesa, s ps.ho ali umivalnikom, slavonsko delo, izredna prilika. Türk, via S. Lazzaro 10. Obiščite in primerjajte naše nove dohode. 995

KUPIMO in plačamo po najvišjih cenah drva za kurjavo, ogelje, suhe gobe, maslo, mleko itd. Kmetijsko-trgovsko društvo, Trst Rasfienaria 4. 998

SPREJME se stenografinja-strojepiska za slovenski in nemški jezik. Nastop službe 15. avgusta t. l. Pisarna Dr. Mateja Pretner in Dr. Henrika Okretič, Trst ulica N. Machiavelli 15/I. 996

HISA v Kozini z vrtom in prečiščinami priprava za trgovino, gostilno se proda. Naslov pri Upravištvu. 995

PARTIJA istrskega vina, belega in črnega. Prodaja v kleti Race, Hangar pomol Venezia. 992

GOSTILNA v Dutovljah, na najprometnejšem kraju, se da v najem. Pojasnila se dobijo v restavraciji na državnem kolodvoru na Opčinah. 993

PRIZMATIČNE daljnogledne kupim. Giusto Hirsch, optik, via Mazzini 36, Trst. 984

KNJIGOVODJO, mlajšo moč s znanjem obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi ter nekoliko prakse, sprejme Mlekarska zadruga v Trnovem (Torrenova di Bisterza). Predložiti je spričevala in staviti zahteve. 981

SODI, od 200—600, iz hrastovega in orehovega lesa se prodajo. Buffet 30 oktobra 19. 989

ISCEM poktene in krepkega mladeniča v starosti od 18—19 let. Skladišče oglja, via del Toro 14. 989

STOKOVA knjigovodnica sprejme 14—15 letnega, krepkega dečka in dve deklici. 990

SREČO, preteklost in bodočnost življenja pove, kiromant v via Pietà 12, vrata 6. 991

MIZARKEGA pomočnika z dežele, izurjenega, sprejme takoj stavbeno in pohištveno mizarstvo Franc Zele, Selce p. Prestranek. Plača po govoru. 977

ANTON SILA, prej krčmar v ul. Udine 37, naznanja, da je prevzel vodstvo gostilne "Del. kons. društva pri Sv. Jakobu", Campo S. Giacomo 5, kjer toči prvovrstna vina, pivo, likerje ter druge piščice po najnižjih cenah. Sprejema abonente na hrano. Mrzla in gorka jedla ob vsakem času na razpolago. Se toplo priporoča prijateljem in znancem. 978

KUPI se že rabljen, a še dobro ohranjen klavir. Ponudbe na gorško upravo "Edinosti".

SIVILJA, prvovrstna moč, izvežbana na Dunaju, v Zagrebu in Budimpešti, izdeluje vsakovrstna oblačila. Priporoča se boljšim družinam. Pride na dom. Viale XX Settembre 91, vrata 10. 954

VOJNEGA invalida, ki se more izkazati z invalidskimi dokumenti, sprejme tržaški zavod takoj, kot slugo ali tekača. Prednost ima, kdor pozna več jekikov. — Ponudbe pod "Invalid" na upravništvo. 976

BABICA sprejema noseče. Via Madonna 10/II. 979

KNJIGOVODJA več slovenske in italijanske korespondence dobi dobro službo na deželi. Hrana in stanovanje pri družini. Naslov pove upravništvo. 973

G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pisalnega i. t. d. papirnatih vreč ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 51

Zobozdravniški ambulatorij

v Sežani št. 68.

Odprt vsaki dan izven srede in sobote. V središču in sobotah v Nabrežini od 12-2. (504) Stanko Perhovec.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Trst, Via Sette fontane št. 6

od 9. do 12. ure in od 15. do 19. ure

Ljudske cene. 544 Ljudske cene.

BABICA, avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 64

POPRAVE

Dinamo, električnih motorjev, napeljava, magneti Eisemann, se izvršujejo v delavnici

BERNE & Co. - TRST

Via SS. Martiri št. 6 (543)

AUTOMOBILISTIČNA PROGA Trst-Lokev-Divača-Senožeče

Lastnik R. Brunelli & C., Trst, Via U. Foscolo, Garage Vecile, Telefon št. 606

VOZNI RED:

Cena Lir	Vožnja	POSTAJE	Vožnja	Cena Lir
—	17.30	Trst, (P. Oberdan)	8.45	9.80
3.80	18.—	Bazovica	8.15	6.—
6.—	18.15	Lokev	8.—	3.80
7.50	18.30	Divača	7.45	2.30
9.80	19.—	Senožeče	7.15	—

Cena minimalna za vožnjo L. 2.

Listki za tja in nazaj:

Trst-Senožeče in obratno L. 17.— Trst-Divača in obratno L. 14.—

539 LASTNIK.

Tordka E. TROCCA succ.

z mrtvaškimi potrebščinami naznanja, da se bo preselila z dnem 20. t. m. v Via dell'istria blizu cerkve Sv. Jakoba.

Istočasno naznanja, da bo prodajal na bogato preskrbljena z vsemi v to stroko spadajočimi predmeti po najnižjih cenah. Specijaliteta trdke: Slike na porcelan. 545

Medtem ko se zahvaljuje vsem onim, ki so ji izkazali do sedaj zaupanje, se toplo priporoča tudi za v bodoče:

Ana Trocca vd. Mrachig, lastnica.

Lokavska hranila. In posoj. v Lokvi

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 26. malega srpana 1925, ob 16 uri, v Lokvi na "Tabru"

DNEVNI RED:

- 1.) Poročilo načelnika.
- 2.) Poročilo razvornika.
- 3.) Revizijsko poročilo.
- 4.) Odobritev računov za l. 1924.
- 5.) Slučajnosti.

V slučaju nezadostne udeležbe se bo vršil občni zbor pol ure pozneje ne oziroma se na udeležbo.

ODBOR.

Pravimo Vam samo to:
Predno kupite
Pohištvo
oglejte si največjo izbero pri
M. STEINER
Via Geppa 15 in 17 Via Geppa 15 in 17

Naša zavarovalnica „UNION“
je največja svetovna zavarovalnica
Dejniški kapital Fr. 20 Milijonov, zav.
kapital v veljavi čez 70 Milijardov Fr.
Ustanovljena 1828.
Generalni zastopnik
AVGUST RAVNIK - GORICA
Via Barzellini št. 2, I. 43
— Zastopniki se še sprejemajo.

TRI
TRI-SODA
Hranite doma in vedno eno škatlo TRI
Ta Vam bo izborno služila, ako zamažete obleko in perilo z mastjo ali oljem.
TRI
razkroji umazanost, pobeli a ne razje.
Stane malo izda dosti.

A. FENDERL & C. - Trst

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
Veliki dohodi blaga za moške in ženske obleke najlepših in najzadnjih novosti po konkurenčnih cenah.
Specijaliteta angleškega in češkega blaga
Dežni plašči, jopci iz ulpagasa, telovniki fantazija

TRGOVSKO OBRTNA ZADRUGA v TRSTU
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom
VIA PIERLUIGI DA PALESTRINA 4, pritličje
Obrestuje hranilne vloge, počenši s 1. januarjem 1925 po
4 1/2
Večje vloge, vezane na odpoved, po dogovoru.
Davek na obresti plačuje zavod sam.
Trgovcem in obrtnikom otvarja tekoče čekovne račune.
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v Dinarjih ter jih obrestuje najugodnejše.
Daje posojila na menično poroštvo, zastavo vrednostnih papirjev, ali dragocenosti in vknjižbe. Eskomptira trgovske efekte.
Uradne ure od 9-1 in od 3 1/2-5 1/2 pop. Poštno-hran. račun št 11/1327. Telefon 16-04.

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA:

Moč preteklosti

Roman v treh delih.
Iz ručine prevedel Ivan Vouk.

Na oltarju, ki je bil pogrnjen s svežim prtom, je stalo veliko Razpelo, okrašeno s svežim cvetličnim venčkom. Na obeh straneh stopnic so bili razpoloženi trinožniki z magičnimi travami. Pri enem teh trinožnikov je stal gospod Žerald v belem plašču s klastom na glavi in čarodejskim žezlom v roki; okoli vratu je imel zlato veržico, na kateri je visela zvezda, ki se je lesketala v čudoviti svetlobi, katero si težko vzdržal. Gospod Žerald je postavil barona na zadnjo stopnico, mu dal v roko veliko, prižgano voščeno svečo in mu velel moliti, a Diomid Petrovič je začel medtem brati očičevalne molitve. Ko je starinska ura v stolpu odbila polnoč, je gospod Žerald dvignil čarodejsko žezlo, iz katerega je vzplamtel višnjevi plamen; priklonil se je na vse štiri strani sveta,

zarisal z žezlom v zraku kabalistična znamenja in izgovarjal formule v nekem nerazumljivem jeziku. Nato je obstal pri enem trinožniku in glasno in ukazujoče zavpil:

— Duhovi! — prijateljski in sovražni — pozivam vas, da pridete semkaj na to sveto mesto, da uničimo zločinskih oblast preteklosti.

V odgovor se je začelo rjovenje, stokanje, a vmes tudi ihtenje. Po kapeli so butali sunki ledenega vetra, a stene so se tresle od nekakega votlega bobnenja. Kakor da ne ve za to okultno nevihto, je gospod Žerald vzel iz za pasu steklenico in izlil njeno tekočino vsehino na trinožnik. V tistem hipu je silno zagrmelo, da so se stresli zidovi gradu, a iz trinožnika se je dvignil ognjen steber. Kapelo je zagrnila rečkasta megla in po prostoru se je razširil čudovito potihljajot duh. Iz krvavih kolobarjev krvave megle so vstajale številne sence, ki so postajale vedno razločnejše, kakor bi potirale meglo, ki je vidno ginila. Hkratu je postal zrak čist in baron je v strahu in radovedno gledal čuden zbor bitij, ki so prihajala iz prostornosti. Vsa so se zdela živa, njih oči so ga gledale s strastno sovražnostjo, da ga je

po životu stresel mrz. Pred vsemi je stal moški visoke postave z grozečo dvignjeno roko, a za njim njegove ženske: prva je bila nuna, druga je imela v prsih bodalo, za njo pa so bile še druge napol nage in razmršenih las. Dalje je videl viteza v bojni opremi in ljudi raznih stanov v starinskih nošah, med njimi mladeniča, ki mu je tekla kri iz rane. Prav blizu barona je stal grof Ridolfo, glavo mu je obdajala višnjeva svetloba, a iz prsi je žarel rdeč trak, ki ga je vezal s Pavlom Borisovičem.

Očetovska ljubezen, — najčistejša in najbolj nesebično čustvo človeka na zemlji, — ni bila uničena in ta je pritegnila dušo nekdanjega očeta k goreče ljubljenu sinu, da bi ga podpiral v težki uri odkupljenja.

Oči Pavla Borisoviča in Ridolfa Montignosa so se srečale in v gorečem vzplamtenu ljubezni, ki je prihajala od zavarovanega duha so pretekla stoletja izgnila in tonila v pozabljenje. V tem trenutku sta bila to zopet oče in sin, zvezana z neumrjočim čustvom, ki je barona podkrepilo kakor božanje blagodejne toplote. Tedaj se je razlegel resni in močni glas gospoda Žeralda:

— Duhovi! Vračam vam začasno človečnost in vas postavljam pred obličje človeka, ki ga sovražile in neprestano hudo preganjate. Prikljem vam v spomin veliko resnico, ki ste jo pozabili: odpustanje podeljuje mir, a sovraštvo muči in trpinči žrtev v ravno takšni meri kakor krvnika. Duh Girolamo, — ki si najbolj maščeval med vsemi, — ali nisi še sit krvi in maščevanja? Ali ni toliko pogubljenih žrtev še odkupilo tvoje smrti? Tvoja otrpla duša se že več stoletij pita s solzami in trpljenjem! Ali nečeš miru? Ali nečeš iz začaranega risa, ki si ga napravil s svojim sovraštvom, katero drži v ujetništvu tvojo dušo, te je tu prikovalo in ti ne da, da bi se dvignil in šel po poti, ki pelje v popolnost? Ali ne boš spustil svoje roke, ki je neprestano dvignjena v preklestvo, ali je ne boš spustil, da bo odpustila in blagoslovila onega, ki je odkupil in popravil svoj pregrešek? Pogled v obličje Sinu Božjega, ki je umrl na križu z molitvijo za svoje krvnike. On, je znal samo ljubiti in odpustiti. Ti, ki si najbolj neizprosni, očisti se prvi, podaj drugim vzgled in brzdaj svoje sovraštvo, da se boš naslajal z neizrečenim blaženstvom odpustanja.

Zal, da tudi gmotha bilanca ni tako ugodna. Naj rečemo še besedico na račun publike, ki mora biti vse prej ko laskava. V čast slovenske Gorice moramo reči, da je bil to doslej edini slučaj takega ravnanja.

Društvo v opozorilo. Društvene poslovne knjige "Zveze prosvetnih društev" v Gorici so dotiskane. Vse knjige — po številu devet — velja o 22.50 L (dvaindvajset lir in pol); po pošti 4.— L več. Naročajo se pri "Narodni knjigarni", ul. Carducci 7. v Gorici. Knjige so zelo lepe, vse v velikosti pol poslovnega papirja, ter deloma vezane, deloma v kartonu. Vsa društva, posebno ona ki so bila v uporabo knjig že uvedena na zadnjem "Organizacijskem tečaju", naj si jih čim prej naplavijo v lastno korist in zaradi točnega in zanesljivega društvenega poslovanja. — Tajništvo.

Udeleženci "Organizacijskega tečaja", ki žele sliko tečaja, naj se zgledajo v društevni prostor, ali pa naj dopošljejo po pošti 12.50 L. — Tajništvo.

Iz Sempetra pri Gorici. — V nedeljo, dne 26. t. m. ob 4 uri pop. priredi "Mladinsko društvo" "Mladina" v Sempetru, na vrtu g. Josipa Cernica veliko vrtno veselico s sledečim sporedom: 1. Ladiš. Novak. Ljubosumnost, veselica. 2. Janko in Anka, humoristični prizor s petem. 3. Matevžek pred sodiščem, humoristični tercet s petjem. — Nastopijo številni okoliški pevski zbori, domača pevka zbor društva "Mladina" in "Prešerna". Med prireditvijo svira "Mandolinistični krožek" iz Gorice. — Prosta zabava, šaljiva pošta, srečkanje. — Odbor.

Planinsko društvo v Gorici. Tajništvo društva posluša ob ponedeljkih, torkih in četrtkih v prostorih osrednje mestne čitalnice v ul. S. Giovanni 7, I. in sicer od 8-9 ure zvečer. Tačas se sprejemajo novi člani. Prislobočina znaša L 2, mesečina L 1. Člani z dežele in oni člani iz mesta, ki ne utegnejo osebno priti v tajništvo, naj pošljejo pristopnino in članarino po pošti, ter znanke za odposiljatev društvene izkaznice.

Izložba davčnih seznamov. Glasom čl. 24 pravilnika o izterjavanju neposrednih davkov so bili na goriskem magistratu javno izloženi sledeči davčni seznam:

Hišni davek: 2. serija dopolnilnega seznama za l. 1924 in istotako za l. 1925.

Premično bogastvo: 2. serija dopolnilnega seznama za l. 1924 in istotako za l. 1925.

Dopolnilni: dchodninski davek: 2. serija dopolnilnega seznama za l. 1924.

Zemljiški davek: 2. serija seznama za leto 1925.

Prizadeži davkoplačevalci lahko vpogledajo dotične sezname na goriskem magistratu med uradnimi urami v času od 13.-20. julija. Obrniti se morajo na vratarja v mestnem poslopiu.

Ravnatoko so izloženi v dobi med 15. in 25. julijem v gorški trgovsko-obrtni zbornici glavni sezname o zbornicnih pristojbinah za l. 1925. Sezname obsega o plačevalce zbornične pristojbine iz onih občin, ki so združene v davčnih izterjalnicah v Gorici.

Loterijske številke

izrečane dne 18. julija 1925.

Bari	60	54	42	65	74
Firenze	65	35	19	29	74
Milano	33	48	29	57	67
Napoli	31	34	89	32	66
Palermo	86	76	38	68	85
Roma	75	28	26	80	15
Torino	54	47	28	59	17
Venezia	71	90	29	38	42

Gospodarstvo.

Uvoz semenskega krompirja

Kakor smo poročali v četrtkovi številki, je vložil pred kratkim naš poslanec doktor Wilfan vprašanje na ministrstvo za narodno gospodarstvo, ali ne namerava ugoditi želji kmetovalcev Julijske Krajine s tem, da se dovoli uvoz krompirja za seme tudi za l. 1925. in vsaj pod istimi pogoji, ki jih vsebuje min. odlok od 21. VI. 1924. V svojem vprašanju je naglašal naš poslanec tudi nujnost rešitve vprašanja, sklicujoč se na dejstvo, da dosega prijavljena potreba samo za občine Trnovo, Bistrico, St. Peter 20 vagonov. Poslanec dr. Wilfan je dobil na omenjeno vprašanje odgovor, v katerem je ministrstvo zagotavljalo, da se tozaštevni odlok pripravlja in da bo v kratkem objavljen. Kakor smo na kratko sporočili v predčerašnji številki našega lista, je bil te dni ministrski odlok o uvozu semenskega krompirja res objavljen, in sicer v uradnem listu "Gazzetta Ufficiale" od 14. t. m.

V naslednjem podajamo njegove določbe: Čl. 1. Prepoved uvoza krompirja iz kateregakoli kraja, kakor jo odreja čl. 8, črka c) ministrskega odloka od 21. februarja 1921., objavljenega v "Gazzetta Ufficiale" od 25. marca 1921., št. 71, ostane v veljavi, toda izjema se za l. 1925. lahko dovoli uvoz krompirja samo za seme pod pogoji, ki so vsebovani v pričujočem odloku. — Čl. 2. Dajanje dovoljenja za uvoz semenskega krompirja je poverjena laboratoriju za rastlinsko patologijo (Laboratorij za patologijo vegetale) na kr. višjem poljedelskem zavodu v Milanu (R. istituto superiore agrario). Ta zavod p. skrbi za primerne ugotovitve, ki obstojijo v izvidu glede zdravstvenega stanja nasadov v deželi, iz katere pride krompir. — Čl. 3. Dovoljenje za uvoz se bodo dajale le zakonito priznanim kmetijskim organizacijam. Tiste izmed teh organizacij, ki nameravajo uvažati semenski krompir, morajo poslati najkasneje do 31. avgusta l. 1925. gori omenjenemu laboratoriju prošnjo na kolkovnem papirju. V prošnji je treba natančno označiti inozemsko tvrdko, pri kateri se namerava kupiti semenski krompir, in zraven tega tudi kraj nasada, iz katerega se vzame krompir za uvoz. K prošnji se mora priložiti prepis obveznega pisma firme, ki prodaja krompir. Prošnja mora nadalje vsebovati izrecno izjavo, da [sprejema] uvažajoča organizacija vse pogoje, določene v pričujočem odloku, kakor tudi vse druge, ki jih odredi imenovani laboratorij. Uvažajoča organizacija se nadalje obvezuje, da plača svoj del stroškov za ugotovitve v deželah, od koder pride krompir, kakor jih predvideva čl. 2. pričujočega odloka (stroške razdeli laboratorij). Organizacija se končno odre-

ka vsaki pravici zahtevati povrnitev morebitne škode, ki bi iz kateregakoli vzroka nastala. — Čl. 4. Odločitev imenovanega laboratorija glede dovoljenja je končno veljavna in proti njej ni dovoljen priziv. — Čl. 5. Posiljatelj krompirja iz njegove domovine se bodo morale vršiti po pravilih, ki jih določi imenovani laboratorij sporazumno s kr. carinarnicami, ki so pooblašene za ta uvoz. — Čl. 6. Uvoz se bo mogel vršiti preko naslednjih carinarnic (v prošnji je treba navesti, skozi katero se želi uvažati): Turin, Milan, Verona, Videm, Benetke, Ventimiglia, Genova, Livorno, Rim, Napoli, Catania, Siracusa, Palermo, Cagliari, Brindisi in Taranto. — Čl. 7. Prestopki zoper določbe tega odloka se bodo kaznovali v smislu čl. 8. zakona od dne 26. junija 1913, št. 888 in poleg tega lahko tudi z večjimi kaznimi, ki so predvidene za kršitve kazenskega zakonika in carinskega zakona o tihotapstvu.

Odlok je stopil v veljavo 14. t. m.

Znanost in umetnost

Izšla je 5. številka "Kritike" z naslednjo vsebino: O malih narodih (J. Vidmar). — Spomladanska umetnostna razstava (K. Dobida). — O Cankarjevem "Pohujšanju" (J. Vidmar). — Dr. Fr. Veber: Problemi sodobne filozofije (M. Hribar). — Dvoje Finzgarjevih knjig (J. Vidmar). — Ljubljanska drama (St. K.). — Koncert Glasbene Maticе (M. Bravničar). — Oslowska čeljust. Nove knjige.

"Kritika" izhaja 10krat na leto. Celoletna naročnina za Italijo 20 Lir. Urednik, izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Vidmar. — Ljubljana, gledališka ulica 5/23. Naročila na isti naslov.

E. R. Burroughs: Tarzanova mladost v džungli, roman V. del. Poslovenil — Z. V. Ljubljani 1925. Založba Zvezna tiskarna in knjigarna. Strani 220. Cena broš. Din. 30.— vez. Din. 36.—

V seriji zanimivih in privlačnih Tarzanovih povesti je izšel kot V. del: "Tarzanova mladost v džungli". Če so že bili prvi 4 romani po svoji originalnosti domislekov, po svoji napečenosti in čudovitem miljeju, v katerem se giblje Tarzanovi doživljaji, vobče, presenetljivo, nadvse zanimivo čtivo, ima pravkar izšli peti del svoj poseben pomen in svojo čisto posebno privlačnost. Razvitek opičjega človeka iz otroka v mladeniča in moža je v prvih delih manj povdaren in poleg glavnega dejanja bolj površno orisan: sedanjí peti del pa riše v podrobnem, kako se Tarzan razvija iz divjega opičjega neobglenca v naravno-inteligenčnega mladega orjaka, kako sam po svojem opazovanju in premišljevanju razreši razne življenjske važne probleme in pojave, kako pride do izbruha v človeku ukoreninjena misel na pojave, kako pride do izbruha v človeku ukoreninjena misel na Boga, na ljubezen itd. Kar so prejšnji deli pri razvijanju pestrega glavnega dejanja prezrli, namreč duševno stran človeškega bitja, to vsebuje v zabavni in mični obliki peti del: Tarzanova mladost v džungli. V ta razvoj Tarzanov je prepleten z mikavnimi pustolovčinami in segavnimi nagajivostmi, s katerimi se mladi Tarzan zabava v svojem orjaškem prirodnem gledališču in pokazuje kot misleč človek svojo nadmoč nad surovimi silami pračozdnih živali in vražasto mentaliteto primitivnih zamorskih plemen. Če so vzbudili prejšnji deli Tarzanovih povesti tako veliko zanimanje in pokornost čitateljev, bo peti del še nadkrilil prejšnje knjige po svoji poglobitvi, po novih efekatih in po šaljivi zabavi vsebini, ki bo vzbujala zanimanje pri starih in mladih, pri inteligentu in pri priprostem človeku. Hvaležna je knjiža tudi kot mladinsko čtivo. Oprema in cena sta enaka prejšnjim delom: oprema okusna, cena mizka. Obširen, zabaven roman stane broširan Din. 30. vez. Din. 36. Dobiva se pri založnici Zvezni knjigarni v Ljubljani in v vseh drugih slovenskih knjigarnah.

To in ono

Ocarinjon faraon. Znameniti raziskovalec Egipta Maspero je prinesel s seboj v Francijo znamenito mumijo, ki je bila določena za državno znanstveno zbirko. Ker je šlo za znatno vredno namene, je upal Maspero, da carina ne bo delala stitnosti. Toda mož se je korenito zmotil. Carinik, ki je odprl zaboj, je vprašal: "Kaj je to?" Maspero mu je vpljudno razložil, da je to faraon šesté dinastije. "Kaj faraon?" je vzkliknil začudeno uradnik. "Jaz res ne vem, kako se faraoni carinijo." Prelistal je tarifno tabelo na vse strani. Toda te tarifne postavke ni bilo nikjer. "Ta vrsta blaga," je dejal carinik Maspero, ni predvidena v uvozni tarifi. Prisiljen sem, da se ravnam v takih slučajih po predpisih. Ocarinjon bom faraona kot blago najvišje ocarinjen vrste, ki je njemu najbolj slična in to so izsušene ribe. Učenjak se je namuznil in molče pustil ocariniti faraona kot izsušeno ribo.

Prebivalstvo Nemčije. Glasom ljudskega štetja od 16. junija 1925 šteje prebivalstvo nemške države — ne vstevši ozemlje Saare — 62 in pol milijona. Če se prišteje tudi saarsko ozemlje, kjer se prebivalstvo ni moglo šteti, ker je za sedaj ločeno od države in katerega prebivalstvo se računa na 750.000 prebivalcev, znaša skupno prebivalstvo Nemčije 63 in četrt milijona. Je torej približno število prebivalstva, kakor ga je imela nemška država v prejšnjem obsegu koncem leta 1908. Ob izbruhu vojne pa je imela 68 milijonov prebivalcev. Od štetja v letu 1918 je prebivalstvo narastlo za okroglo 3/3 milijona, oziroma 5/6 od sto. Napram zadnjemu predvojnemu štetju (1. decembra 1910) kaže zadnje štetje porastek za okroglo 4/7 milijona. Na današnjem državnem ozemlju (brez saarskega) nadkriljuje število Nemcev ženskega spola ono moškega za okroglo dva milijona. Pomembno je, da se je skoro v vseh velenostih. Berlin je imel n. pr. na dan štetja 3.968.388 prebivalcev, Hamburg pa 1.059.558. Od petero večjih držav Nemčije šteje Prusija 36.138.480, Bavarska 7.308.991, Saksonska 4.970.301, Württemberg 2.591.340 in Badenska 2.319.581 prebivalcev.

Ptičji govor. Neki naš prijatelj, ki je obenem tudi velik prijatelj ptic, nam piše: Iz usmiljenja sem kupil od ubogega krošnjarja krivokljuna, in čizka, ki sem ju namestil v prostorni kletki. Razen druge hrane sem jima dal dnevno polno žlico konopljevega semena. Zrna sem pa zmečkal, ker je čizek imel pre slab kljun, da bi semena razgrizel. Nekega dne sem pozabil zmečkat semena in sem, opozorjen od čudnih glasov, ki so slišali glasovom mlad h pticikov, šel h kletki. Tu se mi je nudi nenavaden prizor. Čizek je sedel pred krivokljunom in se obnašal kot mali otroci,

ki ka' prosijo. Se bolj sem se pa začudil, ko je krivokljun resno pričel grati semena in jih stavljal čizku v kljunček. Vsakokrat je spremljal čizek to dejanje z lahimi udarci tresotih se perotnic in zdelo se je, kot da bi mali otroci z ročicami prosili kruha.

Od tedaj nisem več drobil semena. To delo je opravljal krivokljun, kar mu seveda ni bilo težko. Vendar pa je čudovita dobrota krivokljuna in njegova prijaznost do čizka, še bolj pa je čudovita modrost čizka, ki je spoznal moč krivokljuna, da lahko tare semena.

Gornja slička pač lepo kaže, kako se tudi ptički dobro razumejo in si pomagajo v nesreči.

DAROVİ

Ker je nesrečni Padriški starešina na dan domačega opasla t. j. na praznik Sv. Cirila in Metoda zgubil (naiko) je zbralo omizje v tolažbo L. 10 za Solsko društvo.

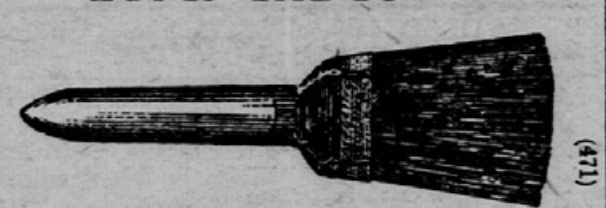
Ker sta dobila dobro spritevalo darujeta pridni Pepček in lepa Danica vsak po 10 L. skupno L. 20 za Solsko društvo.

Mesto cvetja gospodični učiteljici ob zaključku solskega leta, daruje Josipina Zavodlal L. 35 Solskemu društvu.

Na Vrdelci se je o priliki pogoščenja otrok zbralo L. 309 za Solsko društvo in sicer so darovali: Godna Albert, Koželj, Stojkovič, Sklemba in Tominc Jakob po 10 Lir; Grmek Anton in Grmek Marija po 8 Lir; Baretto Franc L. 7; Justina Višnjevec, Tzi. Višnjevec, Stok Marija, Tomšič, Antonija Godina, Zerial, Stok, Pahor Aja, Ferluga Ana, Muzetič, Kante Ivan, Godina Ljudmilt, Godina Vanda, Potrata Marija, Godina Staniko, Lozej Angela, Venuti Marija, Budin in Minussi vsaka po 5 Lir; skupno 175 Lir; v manjših zneskih so darovali rodoljubi, ki nočejo biti imenovani in sicer 135 Lir; vsega se je torej zbralo 309 Lir.

Namesto cvetja na grob Josipa Pangerca daruje Andrej Širca 10 Lir za Solsko društvo.

LUIGI GREGORICH

TRST — VIA GINNASTICA ŠT. 15.

**Ako kvarijo vaš obraz
mozolčki
madeži
pege
trdnice
efelis
bule
tvori
eczemi**

in vsi v to vrsto spadajoči kožni izbruhi, ki skrivajo lepoto obraza in škodijo mehki koži in ki se porajajo posebno v vročih mesecih vsled močnega solnca, se zdravijo uspešno z antifelidnično vodo "Pearlinax", ki je gotovo sredstvo, rabljivo z največjo lahkoto in ki je na prodaj v vseh lekarnah.

Pastificio Bolognese

Via Madonna 5.

VELIKA LIKVIDACIJA

lončevine, testenin, konserv, sira, moke, mila in drugih jestvin. Blago najboljšje vrste in po najnižjih cenah. 538

PREPRIČAJTE SE!!

Najboljši šivalni stroji so

I. R. I. Najboljši material. Največje lamsivo.

Brezplačen pouk v vazenju. Posebni stroji za šivanje in vazenje L. 570.—, zaklopi z dvema predeloma L. 720.—, izbora inozemskih strojev po najzmernejših cenah. Zaloge šivalnih strojev in potrebnih.

24 Cervellini, Trst, Via G. Carducci 27

Na zahtevo se pošljejo ceniki.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Glavnica in rezerva Dinarjev 60.000.000.—
Telefon: 5—18, 22—98

PODRUŽNICA V TRSTU
CENTRALA V LJUBLJANI

Glavnica in rezerva Dinarjev 60.000.000.—
Telefon: 5—18, 22—98

Obreštuje vloge na vložnih knjižicah po 4 %, na tekočih računih po 4 1/2 % vezane vloge po dogovoru. — Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obreštuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice:
GORICA, Brežice, Celje,
Cernomelj, Kranj, Logatec
Maribor

Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo

Blagajna je odprta od 9 1/2—12 1/2, in od 14 1/2—18

Podružnice:
Metković, Novi Sad, Ptuj,
Sarajevo, Split

MIRODILNICA
MARIO FERLIN
Sv. Marija Magdalena zgornja 2 Bivio. št. 774
Podružnica Via Cavala 10 (Vogel Via Madonna del mare)
prodaja na debelo in drobno. 63
Barve, la-1, copiči, šipe, žebli, cement, sadra, žveplo, modra galica itd. — Postrežba na dom.
Bogata izbira slikarskih vzorcev (štampon)
Velika izbira cepilnih potrebščin
Zaloga mazila "MIRBONA" za čevlje

ZOBOZRAVNIK
Dr L. MERMOLJA
specijalist
za zobne in ustne bolezni
sprejema
v Gorici na Travniku št. 5, II.
od 9—12 in od 3—5

TRGOVINA OBUVALA
Via G. Vidali št. 9
proti Via Scorzera, poševno
Corso Garibaldi.
NOVI DOHODI
parov ženskih čevljev v vseh barvah.
parov moških čevljev črnih in v barvah.
10.000 parov čevljev za otroke in sandalov vseh vrst in mer.
Izdelovanje opank v vseh modernih barvah
Najnižje cene v Trstu

Röntgenologični zavod
za zdavljenje in diagnostiko
primarija

dr. A. de Fiori
v Gorici, Corso Vitt. Em. III. št. 14
Sprejema od 9-2 in od 2-4

Glavno zastopstvo za Italijo
I. LEVI & C.
Reka-Fiume

Inserirajte v „Edinosti“

PRILIKA!

Skladišče Via Carducci 22

nadaljuje

veliko razprodajo kuhinjskih predmetov po najugodnejših cenah

RIJEČKA PUČKA BANKA D. D.

Plazza Dante FIUME (RIJEKA) Piazza Dante

Glavnica: Lit. 10,500.000 potpuno uplaćenih.

Prima štedne uloške uz najpovoljnije uvjete. Podjeljuje zajmove na vrednosne papire te se uopće bavi svim bankovnim i štedionim poslovima.

Telefon br. 7-34. - Dopisništvo br. 10-49. - Ravnateljstvo br. 6 87. - Interurb. 797

Predno kaj nakupite, obličite

Veliko skladišče pohištva
ALESSANDRO LEVI MINZI

Via Rottori št. 1 — Via Makanton št. 7-13

Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva v veliki izbori.

Pohištvo
luksozno in navadno

Gelosa Beniamino & Figli
TRST
Via Carducci št. 20
Telefon 42-33

Specijaliteta masivnih sob iz bukovga lesa, po zmernih cenah.